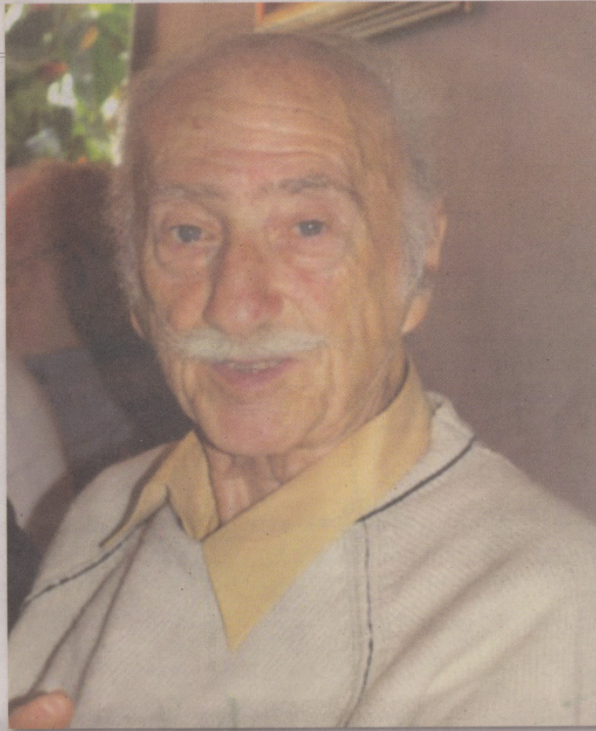

התרחק מכל ריח פרסום המוני מילין

תסלחו לי / פסח מילין

עד עכשיו לחמתי אינני יכול עוד אני יודע שאני מאכזב אתכם וגם את עצמי אך עייפתי כן עייפתי זה לא מתאים לי מה אני יכול לעשות ולא עשיתי אך אני מרגיש שכוחות עליונים גוברים עליי אומרים לי אתה תתגבר כי יש לך כוחות אני יודע לאט לאט הם עוזבים אותי ועם כל הצער והכאב עליכם ועליו להבין שאני עומד להיפרד מכם ורק בקשה אחת לי שתסלחו לי

ט"ו בניסן תש"ע 30.3.2010

חשבון חייו

מזה עשרות שנים סובל ידידי המשורר פסח מילין ממחלה חסרת מרפא. עכשיו, בגיל גבורות, החריפה זו והייתה לאנושה | נתן זך כותב על "הכל פתוח", ספרו האחרון של מילין, ונפרד

אותב וכואב זך צילום: מיכאל קורמן

וכן ממשלות הקנטונים השווייצרים השונים אף לא טרחו לתגמל אותו על מפעלו – לא את כיסו חלילה אלא גם לא תרמו אגורה להוצאת הספר המביא את שירתם שלהם לשפת התנ"ך. אבל הרי כולכם יודעים מהי שוויץ. ועכשיו לעיקר: ספרו האחרון של פסח מילין, "הכל פתוח", שיכול היה באותה מידה להיקרא גם הכל סגור. מזה עשרות שנים סובל מי שתמיר היה לי ליריד ממחלה חסרת מרפא. עכשיו, בגיל גבורות, החריפה זו והייתה לאנושה. והמשורה בספרו הנפלא ביותר אינו נרתע מלעשות את חשבון חייו בספר שהוא יוצא הרופן בכל ספריו. אין כאן דף שאינו זועק אמת, אין דף מתחסר או סנטימנטלי, גם אין דף – אם לחרוז – האומר שרע לי. כך כותב רק אדם הניצב באומץ לפני האחרית שנגזרה על כולנו. האם הצלחתי משהו אי פעם לראיין את המוות, אני מצטט מתוך אחד משיריו. פסח עושה זאת.

כך, בפשטות, ללא דימויים מופרכים, לא תפאורה, לא מוויקת ה"ספירות", "הכל פתוח/ למי שרוצה להיכנס" לספר נפלא זה – "ייכנס באופן חופשי/ ויראה את הכל גלוי". שלום לך ידידי. חייך עדיין פתוחים, ספרך העודת.

■ את תמונתו של מילין צילמה קטיה שוויצמן והיא מופיעה באתר "פסח מילין – יקיר המשוררים"

מעולם לא התקשיתי בכתיבת רשימת ביקורת. אבל זו על ספרו של פסח מילין, "הכל פתוח", (ספרי "עיתון 77"), נכתבה מאליה ולא הוספתי עליה מילה ולא נרעתי ואיני יודע אם זה סימן רע או טוב. אני אוהב את פסח, מפסח אחר למשנהו, במשך יותר מ-50 שנה, אני מקבל וקורא את כל שיריו ומקדם אותם בברכה. הוא ואריה סיון הם בעיניי לפחות, אחרוני המוהיקנים של מבוצת "לקראת 1950-1952" אשר היום אין לי כבר שום היסטוס לומר זאת – שינתה את דרכה של השירה העברית, ובמידה מסוימת גם את הפרוזה. ומה שלא שינתה, אולי הכל שלא שינתה.

האם זה מקרה שפסח ואריה סיון נותרו אחרונים? סיון זכה השנה, סוף סוף, לפרס ישראל בעקבות לא מעטים שלא היו ראויים, לדעתי, לקבלו. אולי ישו לי לבקש את הסיבה לכך שמעולם לא הוזמנתי לכהן בשום ועדת פרסים ישראלית. היש בנינו מי שחושש מעורף אוניקטיביות והוסר משוא פנים?

והיה אשר יהיה, לא על כך נתכוונתי לכתוב. השניים המנויים "אשמים" בעצמם באלמוניות שהם, ולא אחרים, גורו על עצמם, בהתרחקם מכל מה שריח פרסום המוני נורף ממנו, בסירובם להתגודד בקהל כותבי ומבקרי השירה, ואשר לפסח – בכך שקיבל על עצמו מלאכות גוזלות וזמן ולפעמים גם חסרות שחר כגון תרגום לשירים של עשרות משוררים שווייצרים לא נודעים בארצנו – מגרמנית ומצרפתית לעברית, שעה שהללו וחבריהם,

אין כאן דף שאינו זועק אמת, אין דף מתחסר או סנטימנטלי, גם אין דף – אם לחרוז – האומר שרע לי. כך כותב רק אדם הניצב באומץ לפני האחרית שנגזרה על כולנו

פסח מילין נולד ב-1930 בווינה, אוסטריה. כשהיה בן שמונה עלה עם הוריו לארץ ישראל והמשפחה התיישבה בקיבוץ נגיני. 11 שנים לאחר מכן הם עברו לנבעתיים ומאז הוא מתגורר בעיר זו. מילין נמנה "איש השיר והנקודה" בשל היותו נקדן של שירים. בשנים האחרונות, לאחר מאבק שניהל באגוד הסופרים העבריים, הוא משמש סגן היו"ר של איגוד כללי של סופרים בישראל. מילין פרסם עד כה 12 ספרי שירה, ביניהם "בוקר כחול", "שוב האור הזה", "שירים מן הסולם", "אל לא מכאן", "שירים על גדר הזמן" ו"לא בניתי חומה".